Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het kernnet

Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggende ontwerp van besluit strekt tot de vaststelling van het kernnet

1. SITUERING

- BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft binnen het Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het gemeenschappelijk vervoer.

- VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig adviesnr. 2021/196 van 19 mei 2021.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 16 mei 2021.

Dit besluit is niet onderworpen aan de adviesvereiste van de Raad van State nu het besluit niet-reglementair van aard is. Het louter definiëren van de verbindingen gekoppeld aan attractiepolen verleent nog geen recht aan de burger om op een bepaalde plaats een bus te kunnen nemen die onderdeel uitmaakt van het kernnet. De reisweg, de plaats van de halte en de invulling van de kwaliteitscriteria behoort tot de bevoegdheid van de exploitant, na advies van de vervoerregioraad.

2. INHOUD

Situering van het besluit:

Artikel 8 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid (hierna: decreet Basisbereikbaarheid) bepaalt dat de vervoerregioraad het aanvullend net en het vervoer op maat bepaalt en advies geeft over het treinnet en het kernnet.

Artikel 32 van hetzelfde decreet bepaalt dat '§1. *Het vervoersnet voor het Vlaamse openbaar personenvervoer over de weg of het spoor bestaat uit complementaire vervoerslagen:*
1° het kernnet;
2° het aanvullend net;
3° het vervoer op maat.

§2. Het kernnet is de vervoerslaag die inspeelt op de huidige en potentiele hoge vervoersvraag op grote assen. Het is een netwerk van vast, lijngebonden openbaar vervoer.

Het kernnet verbindt op gewestelijk schaalniveau de grote kernen met elkaar en is complementair aan het treinnet. Het voorziet een performant aanbod voor de voorstedelijke en interstedelijke structurele verplaatsingsnoden.

Op regionale schaal bedient het kernnet de belangrijke regionale kernen en attractiepolen.

Op stadsregionale schaal is het kernnet een voorstedelijk netwerk en een structurerend, interstedelijk netwerk. (N.B. het tramnet behoort tot het kernnet)

De Vlaamse Regering bepaalt het netwerk, de minimaal te bedienen attractiepolen en legt minimale normering op voor de kwaliteitseisen voor het kernnet.'

Voorliggend besluit geeft uitvoering aan het eerste deel van deze laatste bepaling, namelijk het bepaalt het kernnet en de minimaal te bedienen attractiepolen. Aan het tweede deel van deze bepaling werd al invulling gegeven door middel van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2020 tot bepaling van de kwaliteitseisen voor het kernnet en het aanvullend net en de streefwaarden voor wegbeheerders inzake de doorstroming van het openbaar vervoer.

Alle 15 vervoerregio's hebben conform artikel 8 van het decreet Basisbereikbaarheid een advies uitgebracht op het ontwerp. Deze adviezen zijn overwegend positief ten aanzien van het ontwerp van kernnet (zoals beschreven in de bijlage aan voorliggend ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering). In de praktijk hebben de 15 vervoerregioraden mee aan de tekentafel gestaan en werd het kernnet in overleg met het team MOW uitgetekend. Enkel in de vervoerregio Antwerpen is men niet gekomen tot de finale adviesverlening maar wel tot een gunstig advies om de operationele run voor het voorgestelde kernnet op te starten met de de vraag om op korte termijn de lijnvoering van dit kernnet meer in detail te kennen en de mogelijke routes (t.o.v. het bestaande netwerk) te verduidelijken. Over dit ontwerp zal in de komende maanden verder overleg gevoerd worden door de vervoerregioraad zodat deze voldoende draagvlak kan vinden.

Gezien de complexiteit van het netwerk in de vervoerregio Antwerpen en de gevolgen voor het tramnet wordt inderdaad (zoals de Inspectie van Financiën aanhaalt) verwezen naar een bijkomende zgn. operationele run. Mocht dit tot wijzigingen aan het netwerk leiden, dan zal een wijzigingsbesluit dienen opgesteld te worden."

Wat betreft de opmerking van de Inspectie van Financiën dat "Indien er nog adviezen moeten worden verleend in de toekomst in het kader van voormeld decreet men best het decreet zou aanpassen

(verzameldecreet) waarin duidelijke regels worden voorzien inzake termijnen en de te volgen procedures indien geen tijdig advies werd verleend" kan het volgende worden opgemerkt:

- de adviestermijnen worden ad hoc bepaald in functie van het onderwerp waarover de vervoerregioraden advies moeten geven. Hiervoor is ook gekozen omdat de vervoerregiowerking nieuw is en voor alle betrokkenen een leerproces vormt. Indien in een latere fase toch nood zou zijn aan een meer algemene en uniforme regeling van de adviestermijnen kan dit best via een besluit van de Vlaamse Regering inzake de werking van de vervoerregioraden geregeld worden;
- wat de procedures betreft wordt een en ander momenteel geregeld door de respectievelijke huishoudelijke reglementen van de vervoerregioraden (zie hiervoor ook de omzendbrief MOW 2019/01 omtrent de vervoerregiowerking)
- de Vlaamse Regering kan op basis van artikel 8, §2, van het decreet Basisbereikbaarheid steeds zelf beslissen over de onder haar ressorterende bevoegdheden als één of meerdere vervoerregioraden geen advies verstrekken.

De huidige wettelijke regeling biedt dan ook voldoende mogelijkheden inzake de adviesverlening zelf en het omgaan met deze adviezen door de Vlaamse Regering. Niettemin zullen de door de Inspectie van Financiën opgeworpen vragen deel uitmaken van een evaluatie van de betreffende bepalingen bij een volgend verzameldecreet

Aangezien de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn door de Vlaamse Regering werd aangewezen als interne exploitant voor het kernnet (en aanvullend net) moet het kernnet echter tijdig vastgesteld worden, zo niet zou De Lijn dit netwerk niet kunnen exploiteren. De vaststelling van het kernnet maakt immers deel uit van de openbaredienstverplichtingen die door de Vlaamse Regering aan De Lijn als interne exploitant worden opgelegd, waarvoor de Vlaamse Regering De Lijn vervolgens kan compenseren overeenkomstig de Verordening 1370/2007.

Overeenkomstig artikel 32, §2, zesde lid, is het de exploitant, namelijk de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn die het concrete aanbod zal invullen. De exploitant zal daartoe een voorstel inzake de reisweg, de plaats van de halte en een invulling van de kwaliteitscriteria aan de vervoerregioraad bezorgen. De exploitant neemt een gemotiveerde beslissing na advies van de vervoerregioraad.

Gelet op de inhoudelijke en operationele samenhang tussen kernnet, aanvullend net en vervoer op maat zal het concreet uitgewerkte kernnet samenmet het aanvullend net en het vervoer op maat operationeel worden uitgerold.

Artikelsgewijze bespreking:

- Art. 1: dit artikel behoeft geen toelichting
- Art. 2: aangezien het momenteel onduidelijk is wanneer het volledige concept Basisbereikbaarheid (inclusief kernnet) kan ingevoerd worden, verleent dit artikel een delegatie aan de minister bevoegd voor het gemeenschappelijk vervoer om de datum van inwerkingtreding te bepalen.
- Art. 3: dit artikel behoeft geen toelichting.
- Bijlage: overzicht en beschrijving van het netwerk en de minimaal te bedienen attractiepolen als vermeld in artikel 1.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

- BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen budgettaire impact (de vaststelling en invoering van kernnet en aanvullend net is budgetneutraal t.a.v. de huidige financieringsenveloppe van De Lijn)

- ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

- IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

- IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

1 personeel: het ontwerp van besluit heeft geen invloed op het personeel van de lokale besturen;
2 werkingsuitgaven: het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de uitgaven van de lokale besturen
3 investeringen en schulden: het ontwerp van besluit veroorzaakt geen bijkomende investeringen;
4 ontvangsten: het ontwerp van besluit brengt geen wijziging met zich mee in de ontvangsten van de lokale besturen;
5 conclusie: het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen

4. VERDER TRAJECT

Het besluit zal in extenso gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het kernnet;

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia Peeters